

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618200829
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3618200829.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci V. X., bytom V., X. S. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Peter Vevurka, advokát so sídlom Námestovo, Ul. Mieru 312/13, proti žalovaným: 1/ P. H., bytom V., O. XXXX/XX, 2/ PharmDr. P. H., bytom V., J. XXX/X, obaja zastúpení JUDr. Ivana Magdolenová Joríková, advokátka so sídlom Partizánske, Hrnčírikova 1/B, 3/ X. G., bytom O. nad O., Z. XXXX/X, 4/ Q. G., bytom V., X. S. XXXX/X, 5/ P. S., bytom V., X. S. XXXX/XX, 6/ Q. X., bytom V., Z. XXXX/XX, 7/ Q. V., bytom V., T. B. XXXX/XX, 8/ Q. V., bytom V., T. B. XXXX/XX, 9/ X. V., bytom V., T. B. XXXX/XX, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalovaných 1/, 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 03. novembra 2021, č.k. 3C/20/2018-290, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalobca nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a výrokom III. rozhodol tak, že žalobcovi vracia súdny poplatok za žalobu vo výške 92,80 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému platby súdnych Slovenská pošta, a.s.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručенou na súd dňa 25.05.2018 sa žalobca domáha určenia, že spoluvlastnícky podiel 1/6-ina KNC parcely č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 276 m² vedenej na LV č. XXXX, k.ú. V. patrí do dedičstva po nebohom Y. X., zomretom dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom V.. Vzhľadom na tú skutočnosť, že žalobca podaním zo dňa 16.09.2021 zobral svoju žalobu späť vzhľadom na dohodu strán sporu a s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaní 1/, 2/ vyslovili súhlas so späťvzatím žaloby a ostatní žalovaní sa k späťvzatiu žaloby nevyjadrili, súd konanie v súlade s § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 257 CSP. Uviedol, že vzhľadom na to, že konanie sa končí, súd musí rozhodnúť o nárokoch sporu na náhradu trov konania. Súd použil pri rozhodovaní o trovách konania ust. § 257 CSP vzhľadom na vyriešenie sporu mimosúdnu cestou tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že konanie bolo zastavené z dôvodu dosiahnutia mimosúdnej dohody medzi stranami sporu a v prejednávanej veci tak neboli dané podmienky pre posudzovanie procesného zavinenia strán na zastavení konania. O vrátení súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 11 ods. 3, 4, 6 zák.č. 71/92 Zb..

3. Proti tomuto rozhodnutiu podali včas odvolanie žalovaní 1/, 2/ a to proti výroku, v ktorom súd prvej inštancie rozhodoval o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 257 CSP. Poukazovali na tú skutočnosť, že súd v prejednávanej veci mal aplikovať v prípade rozhodovania o náhrade trov

konania zásadu zodpovednosti za zavinenie. Nevedno z čoho súd dedukoval, že strany sporu sa mali dohodnúť. Súdu evidentne nebol známy obsah, ani forma dohody. Pre ozrejmenie žalovaní umožnili žalobcovi prístup k pozemkom v jeho podielovom spoluvlastníctve a to formou zriadenia vecného bremena vo vlastníctve žalovaných 1/, 2 bez akejkolvek peňažnej náhrady. Urobili tak aj napriek tomu, že aj v minulosti žalobcovi navrhovali takýto spôsob urovnania sporu. Žalobca tento spôsob urovnania nechcel prijať, a preto z vôle žalobcu sa vec skončila až podaním z jeho strany na súd. Žalovaní 1/, 2/ sa tak cítia ukrivdení, keďže pred začatím konania uskutočňovali všetky kroky, aby sa súdnu konaniu vyhli. Napriek tejto snahe žalobca žalobu podal a po predbežnom právnom posúdení zrejme prehodnotil pravdepodobnosť úspechu vo veci samej. Medzi stranami sporu a z predmetnej zmluvy nebola ani zmienka o tom, že v prípade zastavenia konania nebude žiadna zo strán voči druhej strane uplatňovať náhradu trov, ktoré jej v tomto konaní vznikli. Žalovaní preto očakávali, že ak žalobca podal na súd žalobu, ktorú neskôr zobrať späť, bude im priznaná náhrada vynaložených trov. Súd prvej inštancie použil odchýlku v zmysle ust. § 257 s tým, že použitie tohto ustanovenia má značne negatívny dopad na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie výskyt výnimočných okolností pre použitie tohto ustanovenia nijakým spôsobom nezodôvodnil. Poukázali zároveň na rozhodnutie ÚS II. ÚS 261/2018 ako aj ustálenú judikatúru NS pod sp.zn. 2Mcdo 17/2019, 5Cdo 67/2010, prípadne 3Mcdo 46/2012. Poukázali tiež na nález ÚS ČR pod sp.zn. III. ÚS 292/2007, III. ÚS 727/2000 ako aj ďalšie nález Ústavného súdu. Späťvzatie žaloby predstavuje jedno z dispozičných oprávnení žalobcu a je prejavom jeho autonómnej vôle. Zavinenie zastavenia konania je potom potrebné posudzovať výlučne z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva. V opačnom prípade by došlo k posúdeniu dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. V prejednávanej veci to bol práve žalobca, ktorý späťvzatím zavinil zastavenie konania a teda podanou žalobou zapríčinil trovy konania, ktoré vznikli žalovaným. Pri rozhodovaní o trovách konania je právne významná len tá, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pred ktorý vzal žalobca žalobu späť. Preto mali zato, že v prejednávanej veci nemožno posúdiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa uzavretie mimosúdnej dohody medzi sporovými stranami. Žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa trov konania zmenil tak, že žalovaní 1/, 2/ budú mať nárok na náhradu trov konania vo rozsahu 100%.

4. Žalobca a žalovaní 3/ až 9/ sa k podanému odvolaniu ďalej písomne nevyjdrili.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, kedy nebolo potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1/, 2/ dôvodné nie je, a preto je potrebné uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP z týchto dôvodov:

6. Z obsahu spisu prvej inštancie je zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovaným domáhal určenia, že spoluvlastnícky podiel v 1-ici k nehnuteľnosti KNC parcely č. XX o výmere 276 m², vedenej na LV č. XXXX, k.ú. V. patrí do dedičstva po nebohom Y. X.. V žalobe zároveň uvádzali, že predmetná parcela je jedinou prístupovou cestou k rodinnému domu súp. č. XXXX na parcele XXXX/X, ktorý je vedený na LV č. XXXX, k.ú. V.. Zároveň uviedli, že v dôsledku chybného zápisu pri prevzatí ROEPu v roku 2007 došlo k zápisu spoluvlastníckeho podielu v 1-ici patriaceho nebohému Y. X. na S. Z., ktorá však bola len podielovou spoluvlastníčkou spornej nehnuteľnosti na základe Darovacej zmluvy z roku 1976 od Jána Z. a rozhodnutím o dedičstve po X. Z.. S. Z. previedla spornú nehnuteľnosť v celosti kúpnu zmluvou na V. V. a Q. V. a títo následne kúpnu zmluvou na žalovaných 1/, 2. Počas konania vo veci samej následne žalobca zobrať svoju žalobu späť z dôvodu, že medzi stranami sporu došlo k podpísaniu mimosúdnej dohody s čím žalovaní 1/, 2/ súhlasili, uzatvorenie dohody nespochybnili, avšak uplatnili si v súhlase so späťvzatím žaloby nárok na náhradu trov konania.

7. Podľa § 256 ods. 1, 2 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

8. Podľa § 267 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. V prejednávanej veci súd prvej inštancie pri zastavení konania nepoužil ust. § 256 ods. 1 CSP, avšak sa priklonil k použitiu výnimočného ust. § 257 CSP, kedy vychádzal z tej skutočnosti, že vzhľadom nato, že medzi stranami došlo k mimosúdnej dohode, nemožno tu hovoriť o procesnom zavinení.

10. Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza, ani explikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľe, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinností nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ust. § 257 teda nie je možné vykladať tak, že je naň možné aplikovať kedykoľvek bez zreteľa na základe zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktoré mala vo veci úspech nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolil podľa neho, nemôže žiadnej zo strán ani úspešnej, ani neúspešnej priznať náhradu trov konania.

11. Aj keď výrok rozhodnutia by v prípade úplnej moderácie mal správne znieť tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva výrok, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania nemá v CSP oporu. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvoľe.

12. V prejednávanej veci videl zhodne so súdom prvej inštancie odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa práve v tej okolnosti, že v minulosti došlo zo strany katastrálneho úradu k pochybeniu pri ROEPe s tým, že v konečnom dôsledku výsledkom tohto konania bolo uzatvorenie mimosúdnej dohody medzi stranami sporu. Túto okolnosť nespochybnili ani samotní žalovaní 1/, 2/, avšak uvádzali vo svojom odvolaní, že takýto typ dohody ponúkali žalobcovi už pred podaním žaloby vo veci samej, pričom žalobca na takúto dohodu pristúpiť nechcel.

13. Bez ohľadu na tú skutočnosť, akú formu mala dohoda medzi stranami sporu faktom je, že príčinou späťvzatia žaloby ako takej bolo práve uzatvorenie tejto dohody. Za týchto okolností by potom bolo možné vzhliadnuť zavinenie práve na strane žalovaných, ktorí takúto dohodu uzavreli a žalobca by mal nárok na náhradu trov konania. Preto v prejednávanej veci s prihliadnutím na postoj žalovaných 1/, 2/ ako aj okolnosti v danej veci, súd prvej inštancie správne použil ust. § 257, kedy súd výnimočne nemusí náhradu trov konania priznať, pretože aplikácia ust. § 256 ods. 1 CSP v prejednávanej veci by znamenala, že je to práve žalobca, ktorý by mohol mať nárok na náhradu trov konania.

14. Preto v konečnom dôsledku aj keď súd prvej inštancie použil nesprávny výrok v prejednávanej veci, odvolací súd napadnuté uznesenie v konečnom dôsledku obsahovo ako vecne správne potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko z obsahu spisu mu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).